

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МЕДИКО-ПРИРОДНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Кафедра медсестринства

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Медична етика та деонтологія

Ступінь вищої освіти «магістр»

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 223 «Медсестринство»

Освітня програма «Медсестринство»

Миколаїв 2023

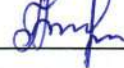
Робоча програма навчальної дисципліни «Медична етика та деонтологія»
для студентів ступеня вищої освіти «магістр».

За спеціальністю 223 «Медсестринство»

Розробник: Гаєвський С.О. - доцент кафедри медсестринства

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри медсестринства

Протокол № 2 від 26.09.2023р.

Завідувач кафедри медсестринства Габрель Р.Т.

Робочу програму погоджено Вченою радою університету

Протокол № 3 від 28.09.2023р.

Голова Вченої ради Михайло ВОЛКОВ

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	Цикл професійної підготовки	
Мова викладання – Українська мова	Спеціальність: 223 «Медсестринство»	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин - 90		1-й	
		Семестр	
Тижневих годин для форм навчання: ОФН – 3 год.		1-й	
		Лекції	
		22 Год.	
	Семінарські, практичні		
	20 год.		
Лабораторні			
- год.			
Самостійна робота			
48 год.			
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для очної форми навчання – 90 год.: 42 год. – аудиторні заняття, 48 год. – самостійна робота (47 % до 53 %).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни.

Мета: формування етичної професійної культури студента та розвиток трансцендентної спрямованості ціннісної сфери особистості студента (повага до вітальних цінностей, відданість обов'язку, гідності, дбайливе відношення до хворого, високий професіоналізм, прагнення постійно підвищувати свою кваліфікацію та ін.).

Завдання:

- ♦ сформувати вміння та навички етичної поведінки, знання теоретичних та практичних принципів, методів, основних понять медичної деонтології;
- ♦ сформувати особистий творчий погляд на професійну роботу у згоді з основними принципами медичної деонтології, навчити конструктивним способам вирішення проблем професійної роботи, профілактики етичних та деонтологічних помилок та конфліктів з колегами та хворими;
- ♦ ознайомити з основними документами, що регламентують діяльність медичний закладів та закладів освіти;
- ♦ навчити враховувати у своїй діяльності деонтологічні особливості професійної роботи медсестри-магістра;
- ♦ навчити застосовувати отримані знання з деонтології в медицині для встановлення належних стосунків з пацієнтами.

У результаті вивчення курсу студент оволодіває такими компетентностями:

Загальні:

1.Здатність до абстрактного мислення, пошуку, оброблення, аналізу та синтезу інформації.

2.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

3.Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

5.Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

6.Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

7.Здатність приймати обґрунтовані рішення.

8.Здатність працювати в команді.

9.Здатність до міжособистісної взаємодії.

Фахові:

2.Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі медсестринства у широких або мультидисциплінарних контекстах.

3.Здатність розв'язувати проблеми медсестринства у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням стандартів професійної діяльності та аспектів соціальної та етичної відповідальності.

6.Здатність управляти робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.

12.Здатність забезпечувати якість медичної допомоги і забезпечення санітарно-епідеміологічного благополуччя та громадського здоров'я населення, здійснювати навчання пацієнтів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен досягти таких програмних результатів навчання:

1.Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності у сфері медсестринства з метою розвитку нових знань та процедур.

2.Здійснювати критичне осмислення проблем у сфері медсестринства на межі галузей знань.

3.Володіти спеціалізованими вміннями/навичками розв'язання проблем, з урахуванням стандартів професійної діяльності та аспектів соціальної та етичної відповідальності.

4.Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію у сфері охорони здоров'я до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

16.Приймати ефективні рішення з питань професійної діяльності у сфері медсестринства, у тому числі в умовах невизначеності; визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей, аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 год. / 3 кредити ECTS.

3. Програма навчальної дисципліни.

Кредит 1. Медична деонтологія. Історія, етапи.

Тема 1. Медична етика та деонтологія.

Медична етика та деонтологія: їх визначення, статус та правове забезпечення у сучасному суспільстві. Поняття деонтології. Структура та основні категорії предмета. Етапи становлення медичної деонтології в різні епохи розвитку суспільства.

Тема 2. Основні моделі взаємовідносин у системі «лікар-хворий».

Гуманізм як моральна основа культури лікування. Лікарські помилки, моральна та правова відповідальність лікаря. Ятрогенні захворювання, причини їх виникнення та шляхи уникнення. Лікарська таємниця: моральні та правові аспекти.

Кредит 2. Деонтологія в медичній практиці.

Тема 3. Деонтологія в психіатрії.

Проблеми деонтології та лікарської етики в психіатрії, шляхи їх вирішення.

Тема 4. Деонтологія в хірургії та стоматології.

Проблеми деонтології та лікарської етики в хірургії, шляхи їх вирішення.

Проблеми деонтології та лікарської етики в стоматології, шляхи їх вирішення.

Тема 5. Деонтологія в сучасній терапії та педіатрії.

Проблеми деонтології та лікарської етики в терапії, шляхи їх вирішення.

Проблеми деонтології та лікарської етики в педіатрії, шляхи їх вирішення.

Тема 6. Деонтологія в практиці онкології.

Проблеми деонтології та лікарської етики в онкології, шляхи їх вирішення.

Кредит 3. Сучасна медична етика.

Тема 7. Деонтологія в медичній науці.

Зміст та структура біомедичної етики, її основні теоретичні та прикладні аспекти у сучасному суспільстві. Деонтологічні та етичні аспекти права пацієнта на життя і смерть. Науковий і соціально-екологічний зміст медичної діяльності.

Тема 8. Світорозуміння і завдання підготовки майбутнього фахівця-медика.

Пріоритет вітальних, загальнолюдських цінностей в науково-практичній діяльності. Соціально-психологічний портрет медика і пацієнта на початку ХХІ століття. Основні моделі взаємовідносин у системі «керівництво – лікар, лікар - молодший медичний персонал». Деонтологічні аспекти конфліктів у медичному середовищі. Основоположні міжнародні документи сучасної медичної етики.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви кредитів і тем	Кількість годин											
	очна форма						заочна форма					
	усь ого	у тому числі					усього	у тому числі				
л		с	лаб	інд	с.р	л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<i>Кредит 1. Медична деонтологія. Історія, етапи.</i>												
Тема 1. Медична етика та деонтологія.	15	4	4			7						
Тема 2. Основні моделі взаємовідносин у системі «лікар-хворий».	15	4	4			7						
Разом за кредитом 1	30	8	8			14						

Кредит 2. Деонтологія в медичній практиці.											
Тема 3. Деонтологія в психіатрії.	6	2	2			2					
Тема 4. Деонтологія в хірургії та стоматології.	8	2	2			4					
Тема 5. Деонтологія в сучасній терапії та педіатрії.	8	2	2			4					
Тема 6. Деонтологія в практиці онкології.	8	2	2			4					
Разом за кредитом 2	30	8	8			14					
Кредит 3. Сучасна медична етика.											
Тема 7. Деонтологія в медичній науці.	15	2	2			11					
Тема 8. Світорозуміння і завдання підготовки майбутнього фахівця-медика.	15	4	2			9					
Разом за кредитом 3	30	6	4			20					
Всього	90	22	20			48					

5. Теми семінарських, практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ОФН	ЗФН
1	Медична етика та деонтологія.	4	
2	Основні моделі взаємовідносин у системі «лікар-хворий».	4	
3	Деонтологія в психіатрії.	2	
4	Деонтологія в хірургії та стоматології.	2	
5	Деонтологія в сучасній терапії та педіатрії.	2	
6	Деонтологія в практиці онкології.	2	
7	Деонтологія в медичній науці.	2	
8	Світорозуміння і завдання підготовки майбутнього фахівця-медика.	2	
Разом		20 год.	

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ОФН	ЗФН
1	Медична етика та деонтологія.	7	
2	Основні моделі взаємовідносин у системі «лікар-хворий».	7	
3	Деонтологія в психіатрії.	2	
4	Деонтологія в хірургії та стоматології.	4	

5	Деонтологія в сучасній терапії та педіатрії.	4	
6	Деонтологія в практиці онкології.	4	
7	Деонтологія в медичній науці.	11	
8	Світорозуміння і завдання підготовки майбутнього фахівця-медика.	9	
Разом		48	

7. Методи навчання

Вербальні (лекція, бесіда); наочні (ілюстрація); практичні (самостійна робота, кейс-метод, мозковий штурм, робота в парах, робота в групах, тестові завдання).

Дистанційні заняття відбуваються із застосуванням можливостей дистанційної платформи Moodle, а також Google Meet, Zoom.

8. Методи контролю

При вивченні дисципліни застосовується поточний та підсумковий семестровий контроль. Також, передбачено обов'язковий контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу.

Поточний контроль (засвоєння окремих тем) проводиться у формі усного опитування, тестування, бесіди студентів із заздалегідь визначених питань, у формі виступів здобувачів вищої освіти з доповідями при обговоренні навчальних питань на практичних заняттях.

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти. Він проводиться в усній формі. Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу, а обсяг навчального матеріалу, який виноситься на підсумковий семестровий контроль, визначається робочою програмою дисципліни.

Сумарна кількість рейтингових балів за вивчення дисципліни за семестр розраховується як сума балів, отриманих за результатами поточного контролю та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю.

Формою підсумкового контролю успішності навчання з дисципліни є залік.

9. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	

1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	----------	--	---

10. Методичне забезпечення

1. Навчально – методичний комплекс дисципліни.
2. Методичні вказівки для виконання практичних, самостійних занять з дисципліни студентами очної форми навчання галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 223 «Медсестринство».

11. Рекомендована література

Основна

1. Ковальова О.М. Деонтологія в медицині: підручник (ВНЗ IV р. а.) / О.М. Ковальова, Н.А. Сафаргаліна-Корнілова, Н.М. Герасимчук. 2-е вид., випр. К.: Медицина, 2018. 240 с.
2. Деонтологія та етика в клінічній практиці : навчальний посібник. Ч. 2 / С. І. Треумова, Є. Є. Петров, Ю. Г. Бурмак, Т.А. Трибрат ; МОЗ України, УМСА, Кафедра пропедевтики внутрішньої медицини з доглядом за хворими, загальної практики (сімейної медицини). – Полтава: Техсервіс, 2017. – 375 с.
3. Спиця Н.В. Деонтологія в медицині. Навчально-методичний посібник для студентів II курсу медичних та фармацевтичних факультетів/Н. В. Спиця. – Запоріжжя: ЗДМУ, 2017. – 60 с.
4. Терзі О.О. Правові та етичні засоби громадського здоров'я / О.О.Терзі // Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. – 2019. – №3 – С. 84 – 90. – Режим доступу: <https://repo.odmu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/7004/Terzi.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Додаткова

1. Основи біоетики та біобезпеки: підручник / О. М. Ковальова, В. М. Лісовий, Т. М. Амбросова, В. І. Смирнова. – 2-е вид., випр. – К.: ВСМ Медицина, 2017. – 392 с.
2. Запорожан В. М. Етюди про моральність. Нооетичний аспект: науково-популярна література / В.М. Запорожан. - Одеса: Одес. ун-т, 2015. - 159 с. – Режим доступу: <https://repo.odmu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/2101>
3. Запорожан В. Н. Между добром и злом: нравственное самоопределение человека: монография / В. Н. Запорожан, И. А. Донникова, В. Б. Ханжи. — Одесса: ОНМедУ, 2020. — 264 с.

12. Інформаційні ресурси:

1. <http://900igr.net/thumbs/meditsina/Meditsinskaja-etika/>.
Рокицький М. Завантажити роботу Етика і деонтологія в медицині
2. <http://900igr.net/prezentatsii/meditsina/meditsinskaja-etika>.
3. <http://www.moz.gov.ua/ua/main/?docID=3858>